

Frank Nóra

Erasmus beszámoló - Leiden

Kedves Mindenki! :)

2010 szeptemberétől 2011 februárjáig voltam Leidenben, ezalatt az idő alatt elég sok tapasztalatot szereztem a hollandok életstílusával, az iskolai teendőkkel és minden egyébvel kapcsolatban, ami egy Erasmusos diák számára fontos lehet. Ezeket a tapasztalatokat, tippeket szeretném megosztani, remélem hasznos lesz.

Utazás

Én szerencsésnek mondhatom magam, mert autóval vittek ki, majd hoztak haza az oda- illetve hazaköltözéskor. Igazából el sem tudom képzelni, hogy hogyan oldottam volna meg a költözést repülővel, vagy vonattal, így persze egyszerűbb volt a helyzet. 2-szer repültem haza, egyszer októberben a kinti iskolai szünetben az itthoni vizsgákat megcsinálni, egyszer pedig karácsonykor. Ezeket a jegyeket (főleg a karácsonyit) érdemes minél korábban (akár hónapokkal előre) lefoglalni. A Wizzaires fapados gépek Eindhovenből indulnak, a Malévosak pedig Amszterdamból. (Én egy szintén Pázmányos barátnőmmel laktam kinn, mi a Wizzairt választottuk, még a vonatozással együtt is jobban megérte, mint a Malév, de érdemes utána nézni, mert –főként a tavaszi-nyári időszakban – a Malévnál is ki lehet fogni akciókat, és Amszterdam sokkal közelebb van.)

Szállás

Nem kérdés, hogy a kinn-tartózkodás leggyötrelmesebb része a szálláskeresés volt!! Ezt tényleg nagyon időben el kell kezdeni, mert Hollandiában **lakáshiány** van, ezért a bérleti díjak nagyon magasak – még holland viszonylatban is (ez vonatkozik a diákszallókra is, bár a közösségi élet miatt én javaslom, hogy ezeket nézzétek meg először). Kollégiumok nem léteznek kinn, nekünk az iskola nem biztosított szállást, bár kapcsolatban állnak lakásközvetítő cégekkel és diákszallókkal, szóval az iskolának is bátran lehet írni, hogy tudnak-e ajánlani valamit.

A mi esetünk elég sajátos volt: októbertől lefoglaltunk egy lakást, de így egy hónapra, szeptembertől októberig nem találtunk semmit. Az iskola egyik tanára ezért felajánlotta, hogy lakhatunk náluk, hiszen nekik úgyis van egy egész üres emeletük.

A probléma ott kezdődött, hogy a lefoglalt szállásunkat egy héttel a tervezett költözésünk előtt visszamondták... de szerencsések voltunk, mert a család felajánlotta, hogy náluk maradhatunk, szívesen látnak minket, sőt örülnek, hogy van kivel beszélni. (Ez is jól mutatja mennyire kedvesek és segítőkészek a holland emberek.)

Leiden

Leiden tipikus holland városka, Hollandia legfelkapottabb részének a **központjában**. Igaz, az országon belül sehol nem lehet nagy távolságokról beszélni, de az ország legjelentősebb, leghíresebb városainak nagy része (Amszterdam, Rotterdam, Utrecht, Keukenhof) mind Leiden közelében van, maximum egy óras vonat/buszútnyira. Leident a **múzeumok** városának is szokták nevezni, tényleg mindenki megtalálhatja az érdeklődésének megfelelő kiállítást (pl. történeti, természettudományi, szépművészeti, stb. gyűjtemények). Elég nyugodt hely, éjszaka is biztonságos, **szórakozóhelyből** azonban nincs túl sok. Az egyetemisták körében elsősorban az Einstein nevű hely felkapott (szerdánként), vagy az Odessa, Mas Y Mas (ezek viszonylag kis helyek, sok emberrel), az Incasa pedig jobban hasonlít az itthon megszokott nagyobb táncterrel rendelkező helyekhez. Szerdánként és szombatonként **piac** van, ahol többek között halat, sajtot és a (nagyon finom) holland karamellás sütit, Stroopwafelt is lehet kapni (bár ez utóbbit érdemesebb a holland boltokban megvenni). A Harlemstraat Leiden **bevásárlóutcája**, bár az árak – mint ahogy egész Hollandiában – többszöröse is lehetnek a magyar áraknak.

Hollandok

Csupa jót tudok csak mondani a holland emberekről, annak ellenére, hogy ők túl nyersnek és műveletlennek tartják magukat. Én ennek pont az ellenkezőjét tapasztaltam. Kivételesen mindenki beszél minimum **angolul**, de általában németül és franciául is... és hihetetlenül **segítőkészek**. Ha látják például, hogy valaki tanácstalanul álldogál, maguktól jönnek oda felajánlani, hogy segíthetnek-e, vagy amikor a piacon voltunk és a szél lefújta a ponyvát az esőben az egyik árus bódéjáról rögtön mindenki odasietett segíteni. Nekik ezek apró dolgoknak tűnnek, de én azért sokszor megállapítottam, hogy azért van hova fejlődünk ilyen téren. Az viszont igaz, hogy nagyon szókimondóak és **egyenesek**. Ha valami nem tetszik nekik, annak azonnal hangot adnak, ez a diákokra ugyanúgy igaz. (Ezt a következő részben is kifejttem majd). Úgy általában véve szerintem jó kedélyűek, vidámak, szeretnek részt venni a különböző rendezvényeken, és teljes mértékben **nyitottak** az új ötletekre és az új emberekre.

Mivel elég sokszínű a társadalom nagyon **toleránsak** a különböző kisebbségi csoportokkal is, legyen az vallási, vagy etnikai, vagy akármilyen egyéb kisebbség (bár ez nem új információ a hollandokkal kapcsolatban, azt hiszem). Viszont azt leszámítva, hogy biciklivel járnak, nem annyira környezet-tudatosak, mint vártam. (Pl. az utcákon, vagy az iskolában elég sok a szemét, bár minden nap takarítják.)

Iskola

A Hogeschool tanárai kezdetektől nagyon kedvesek, segítőkészek voltak. Több **koordinátor** is meg volt jelölve, akármelyikükhöz fordulhattunk, ha valamilyen problémánk adódott. Rajtuk kívül minden Erasmusos diák mellé ki van jelölve egy „**buddy**”, azaz tutor a holland diákok közül. Ők gyakran szerveztek különböző programokat, városnéző túrákat, stb.

A különböző tanulmányi ügyekről általában az itthoni Neptun rendszerhez hasonló **Blackboardon** küldenek tájékoztatást. Nem volt egyszerű megtanulni kezelni, mert hiába állítja át az ember angolra, nagy része így is holland nyelven van. A tanárok ezen keresztül küldenek üzeneteket, értesítést a vizsgaeredményekről, illetve ezen teszik közzé, ha pl. órarend, vagy teremváltozás van.

Az órarendünk nem volt annyira vészes, úgy érdemes csinálni, hogy 15 kredit veszték fel (a buddytól érdemes előre tájékozódni melyek a könnyebben teljesíthető tárgyak), ez 3-4 tárgyat jelent. Ezeken kívül azonban érdemes (és érdekes is) bejárni minden egyéb órára is, mert tényleg sokat lehet tanulni, a tanárok nagy többségében perfekt angolosok és nagyon érthetően, jól magyaráznak, illetve az órák hangulata is nagyon jó szokott lenni. Vannak persze nehezebb és könnyebb tárgyak, ahogy itthon is, de általánosan igaz a tanárookra, hogy elvárják órákon a kommunikációt. Kisebb létszámú csoportok vannak, így fontosnak tartják, hogy mindenki elmondja az adott témáról a véleményét. Először furcsa volt, hogy ennyire **interaktív** az órák és elvárják, hogy az ember vitatkozzon, kérdezzen, legyen saját véleménye, de bele lehet rázódni.

Ebből következik, hogy a tanár-diák viszony is egész más, sokkal közvetlenebb, nekem például nagyon furcsa volt, hogy a keresztnévükön kellett szólítani a tanárokat.

A szemesztert **2 blokkra** bontják, tehát egy félévben kétszer van „vizsgaidőszak”. A holland diákok csak a következő blokk végén tehetnek pótvizsgát, de az Erasmusosokkal jobb szívűek ilyen téren, általában adnak javítási lehetőséget pár héten belül (bár nem igazán jellemző, hogy buktatnak, azért előfordul.)

Étkezés

Végülis az élelmiszerek nem sokkal drágábbak, mint itthon, bár néhány dolog (pl. a nálunk megszokott túró, vagy tejföl) hiányzik, a választék inkább holland termékekből nagy. Egész más étkezési kultúrájuk van, sok halat esznek, menzák pedig egyáltalán nincsenek. Az éttermek nagyon drágák (még a hollandoknak is) – így marad a főzés, vagy a hidegkoszt. Pár tradicionális holland étel (nem mindnek tudom a holland nevét):

- fűszerezett? nyers hal magában, vagy hot-dog kifliben
- stroopwafel (karamellás süti)
- húsgolyók (jobb nem tudni mi van benne, de finom)
- hagyma, krumpli és répa összefőzve (ezt Leiden ünnepén eszik, emlékezve az éhező katonákra, akiknek ez volt az egyetlen eledelük a spanyol hódítás idején)
- olie bollen (olyasmi, mint nálunk a fánk, csak kis gombócokba gyúrva)
- sült krumpli (ez nem holland, de nagyon szeretik :))

Közlekedés

A lakáskeresés után a második legfontosabb teendő, hogy találjunk egy jó **biciklit**. Szinte nem lehet kinn élni nélküle, legalábbis nagyon nehéz. Sok helyen hirdetnek használt, eladó bicikliket, a leghasznosabbak a közösségi oldalak és a különböző adás-vételre szakosodott weboldalak. Hasznos oldal a www.marktplaats.nl és a bol.com(?), mi az előbbin találtunk jó áron bicajt. Miután megvan a bicikli, mindenképpen szerezzünk hozzá lakatot is, mert a biciklilopás elég nagy biznisz odakinn.

Ha távolabbra szeretnénk menni, OV chipkارتot érdemes csináltatni, ami egy fényképes kártya, a **tömegközlekedési** eszközökön lehet használni (le kell csipogtatni) és bankkártyáról lehet egyenleget tölteni rá. Diákoknak vannak kedvezmények, de erről ott érdemes kérdezősködni, ez a rendszer pont akkor változott, amikor én hazajöttem. A tömegközlekedés általában nagyon jó, percre pontosan járnak a járművek, habár télen nincsenek felkészülve a nagy havazásra, így ilyenkor mindig adódnak problémáik.

Végül egy tipikus holland szó, amit érdemes megtanulni (állítólag nem nagyon fordítható le semmilyen nyelvre): **GEZELLIG** (eljtsd kb: hezellihh) és kb annyit jelent: **HAVE FUN!!**

Ezt kívánom én is minden Hollandiába kiutazónak, töltsétek el tartalmasan kinn az időt, érezzétek jól magatokat, nem lesz nehéz! :)

Budapest, 2011. 03.10.